Johanna Katarina Woll föddes i Kävlinge den 12 mars 1845. Hon var dotter till tingsvaktmästare FredrickWoll och hans hustru Anna Nilsdotter. Johanna var ogift och titulerades bagerska i kyrkans böcker. Kanske beroende på att hon arbetat på Gästgiveriet. Möjligen med brödbak. Hon adopterade en pojke, Gustav Woll, som sedermera blev folkskollärare i Trelleborg. År 1922 var han skriven på Johannas fastighet Nordanskog 1-2, invid Gryet i den norra delen av socknen. Själv bodde Johanna i det gamla Fångehuset vilket hennes far hade förestått och köpt då tinget flyttade från byn och finkan blev överflödig. Johannas handskrivna bok om byn, så som hon kom ihåg den från sin barndom och ungdom, är en omistlig berättelse. Boken skrev hon på sin ålderdom varför mindre minnesluckor och sammanblandningar förekommer. Johanna drabbades av senilitet och dog den 6 oktober 1932, 87 år gammal, i Kävlinge på nr 14, vilket var den gamla finkan.

Trelleborgs Folkskolor.

Välskrivningsbok

om

Det Gamla

Stjeslinge

för 60 år sedan och nuda

nu 1911.

INV. NR. 3768.

Historiska uppsatser

om Kjeflinge för 60 år tillbaka eller mera

För 60 år tillbaka var Kjeflinge ett helt annat än nu för tiden
Den gamla kyrkan med sina sjuhundra år var då byens ända
tempel närmaste tåge omkring denna helgedoms med dess nätta
namnet Grönstorp, Denna kyrka har sitt tåge å en liten backe
sedd södervägen omgiven af en ganska hög murad gräsdens
mur och invid denna stora tråd af Alm och Lönn, kyrkans
tak var då täckt med bly, (sednare har största delen utbytts emot
tegel) inuti kyrkan är gamla intressanta saker att se
Synnerligas Predikstolen som är ett gammalt bildhuggeri af Merkur
indelta i kaflor förestållande frälsarens födelse och död m m.
några stöne bilder å predikstolen förestållande Apostlarne
vid ena sidan om dörren står Petrus med Nyckelarne andra
sidan Moses med sten taflorna med de tio budorden överst
å predikstolen står ett kungl Monogram Kristian den fjerde
Konungen i Danmark, kyrkan är af Danskarne uppförd
å 11 eller 1200 talet, Solfhundratalet byggnadstiden jämte andra
uppbyggningar gifver stöd åt detta en konstnärlig större krona

glaserad i kortk eyyu vid altaret hängande över Dopfunten
Där var af sten stor och kolorat med ett par gamla dopfat
uti det ena af messing med åtskilliga ornamenter prässade
eller gatna i fatens kantor, på minde om hög ålder innuder
denna krona hängde en Dava denna krona blev nu tagen
och glaserad ut som skräp i vapenhuset å ett par gamla
lik bårar, över kort var Frälsarens bild på korset med instrumenten
glaserad, denna blef vid samma tid nertagen tids under Kyrkoherde H. M.
skräp, den låg på vapenhustoften nersmutsad med kalkbruk
odyldsk dessa saker blef någorlunda rengorda och intagna
i kyrkan igen (en intresserad mänska kunde ej låta se dessa
saker fått en sådan behandling den samme låg i ett gammalt
skrap som stod i vapenhuset på botten låg bland annat skräp
en hopkrammad lätt utsniden ek som Disktrasa vefta
upp detta finner här det överkant som skänkt till kyrkan
af någon med namnet Fick som vilar under de gamla grafv
stenar som ligger å Kyrkogården mellan graf plats söder om
kyrkan invid muren där står även två jernkors över

Mollare Andersson och Fru Cicilia, Son Olof Andersson,
Nu var det alltså dagen vi skulle tala om vidare den kyrk
stentagen renoverad och kyrkvägen i ordningstånd, då fick
man se det gamla arbetet, Taken var vit målas å den ena sidan
som var bordrad med kulört sjöstallander en blom krans
med två Englar blåsande i basuner och några lämpeliga
ord för närvarden så årtal 1746, samt givarnes intressala
kalsidan var vått sidan och guldsputsar syltert i kanten —
efter inordning ställandet af denna överlämna den samme personen
taken till Kyrkovärden Anders Jönsson för att den skulle på
lämpligt sätt till vara tagas, uppe i kyrkans kor hängde
en större tafla med mycket dragig på klistrad tålning
den samme tog sig åfven af denna tog när den ena jord
pannen i kopklistrade tålningen så den återkom till
sitt förra utseende placerade den å sådan höjd att nu
folk kan läsa den utan att hava stege till hjälp
Taket är om Karl Tolfte och kriget vid Narva,
några andra förfallna taflor upphängdes samtidigt

med att bli restaurad även Altaret blef renoväddad med
alja från hundra årigh Höj och damm— Uti Konung
Carls Bibel som stod å Altaret det kan ej bref skrifva
varm förstå var den lagh vägen om den förvaras
i Kyrkans arkiv eller någon obehörig lagh sig lätt
med denna Hoga Bok, vådan finns en tagla med
Konung Carl den trettonds tal till Riksdagen den förr svarens vid utställan
ang. tidens
i malmö
ja kyrkan år ett kärt minne för gamla intresserade
Kyfflinge bor, skada blått den inte tages i brud för
någon ändamål så falk kunde få komma att njuta
af detta gamla minne, förrättningar eller något annat
värdigt förnöjes så falk kunde få samlas dit för att
få höra någon upbyggelich och så få samlas
inom de murar så många ja många tillsignelser
lästs och så många af vara Kyfflinge förfäder åhört
Predikan och knäböjdt vid detta Altare, som nu den
Högsta delen lagh sina trötta lemmar till Ro
uhan för denna Gamla kära kyrka som

icke ännu tröttnadt att skåda ut öfver de sina
Där i bland är åtskilliga Lyckhovårdar med en grön kulle öfver sig
åtskilliga Präster har varit hvar för detta gamla hus
som minnes Prosten och Kyrkoherdar Skorsjö, H. P. Scholander
P. Braun I. Wadén, A. el Möller, som har sin
Bostad i Hejs Prästgård, Klockare (Kantor) L. W. Franck
och Pär. K. Hagman, Länsman Ola Pärsson Knut Jakobsson
andra sidnare,
Kyrkans omgivning utom muren söder om Pass
en källbäck som var samlad och i synnerhet närbelägen
till stor nytta användes till Mat och Tvätt Grannarna
lemna för att samla vatten då dessa skulle hava sin
sina bestyr och när de skulle tvina i hop vägar af Ler
då det brukades till uthusvägar och Byens gångar
skulle komma och slå i hop vägarne (Lerslå) och sidan
hava ett stenstående Lergrift det brukades mycket
å N:o 12 - 14 hos Ola Knuds och Pär Nils, vidare var
Bäcken omlitad af Byens lin Gäss och ändra dessa tvipors

väl i detta rena klara vatten som vätaren om den var
nog så skarp så sprang Bäcken ända med 4 a 5 graders varma
så nog var den behaglig för dessa fjäder på vid den
kalla som den varma årstiden om sommaren var
detta vatten kalt som is i förhållande till temperaturen
på vår denna dagar vädrena nu på dagen den som
vill svara på detta, Där har tillsagt med varit en flatten
gvarn vid denna bäck ägaren å N:o 14 hade en sådan där
var gvarndamm som pågarne legta uti när di fick
af närboende låna det stora kaktvägn och ut bröt
var intill där dessa dag sig gyttjibad upp under
armarne det var och så roligt och sedan skölja sig
i den närbelägna mölldammen Ja skönt den är
gvar ännu som tillhört gvarnen på grund af sin
storlek och goodpasthet ligger den ännu som ett
minne, i närheten här af är kyrkojorden N:o 19.
Den innehaves af arrendator, ett litet stycke från var den
Gamla Klockare gården, och Kyrkojordens N:o 20.

Gamle Klockare Bergelin var innehavaren af denna
en mycket god Frukt hage var där Litt, sednare blef
den med riven men Gästgifvare gården denna gård
var särdeles mycket besökt ehuru med många
resande som färdades den vägen Där kom resande Postkjus
som låt sina påsthorn ljuda Lätt för att andra
körande skulle i en hast vika undan för denna
kurir som skulle fortare än andra menniskor —
långsammare resande var Fiskhandels gummorna
från Kå och Borstahusen som skulle Lit Lund med
sina varor och köld jerna och Lät Kyrkbyn bok på
köpa af dåras goda vara Förutan att tala om alla
dessa öfriga Vagnskarlar gummor från Lahalm
med dåras Lygar Lakkulter slog sig ner å väg kanterna
å allmängata under träden och arbeta här arbetet
Madstena gummor Sälde Sputsar Dalmasar sälde sina varor

kringfvar o dylikt från Eskilstuna än flera handlare
till pots, gubbar med sirups ankare i den ena ändan af rosen
å den andra pepparsyltor kuvar hårborstar kjemåtar
syrringar m m. och var sirupsgubben från Karby Nils Jönsson
En man från Hävringe sjung, (Lars Olsson) han hade en svårpose
med kramhandel i ena ändan af sachen samt dunsa å
den andra han gick även Hunga för Hunga och ville
handla med sina varor, En pappershandlare från Kristian
Holmberg, En man som hade hallad sackmozarem utbjöd
Svart och Röd Lack jämte ablater, tin burk o. s. v.
En man från Stockholm, Hedin hade sitt destrikt
att hoss Herskapsfolken därom kring Hämta deras
Instrumenter, en vandrades urmakare gick omkring
med sin verktygs låda och lagade klockor, och var Lagerberg
hadde sitt broskrädderiums (Jonak en fin man) likadant
var vandrares Skomakare Wahlin äfven hadde hoss
broskrädderiums, många kaffegummor från både Lund
och Landskrona besökte kyrkplatsen i synnerhet
vid Höfva folksamlingar Svärmgrenör rimmat sing m. m.

vid Hörnefors samlingar, Gästgifvargården hade sitt löje
i Broens närhet här var storartad trafik mycket
med resande Stor tillställning var å färde då Kungen
Oscar den förste med gemål Drottning Josephine
och Dotter Prinsessan Eugenia, jämte Svit, Då var
uppgifven stor prakt full ärepost och samlad blomman
i många dar för att smycka denna med som dessa
Kungliga höghetar skulle passera igenom, Länsmän
Fjärdingsmän och andra ordningens upprätthållare
var i tid framme och paraderade i sina galauniformer
och allmänheten var i höltidsklädar vore församlade för
att få skåda Landets Konung ett väntande och prakande
som dåtas ankomst vore alla bevandr utaf, Kungen skulle
ju komma och det var något som inte hände ofta
adminstone den vägen över Kjeflinge, äntligen synes
de Kungliga vagnar ja nu kommer kungen, och det
gjorde han också där var ju fejadt och pyntadt för
hans emottagande: Här dessa vår stannad trängde

Ks Sen Jön alla de gångar som kom åt denna vägen
Si kommande med Oxar Slutar o kor däras lass var
å Bröder stoppar kar kvastar vägrar Fäkhäjnor bränn
Sy hela lass tröskor, Enris Bek-barkar julved plank
En Linjon Blokår m. m. dessa brukade kona in på
nu den platsen som kallas allmängata där bilade
de di sina Djur och vattnade i den klara bäcken
ha där brudr de ut sitt med hafda Ho förråd Jön
Ho dessa sina Hornbarkar ⁘ Som ej för denne utför-
Sw sing lade sig ner på det gröna gräset
E och försladr — Tils däras Egare fortsatte
a vidare sin väg ovr Lackalanga Klutkarra Leir
S Staden Lund Som var däras resande Mål
n
G
va
b

Sedan för alla de många (Skogboar) som körde denna vägen fram
med sina handelsvaror dragna af kor och Hästar dessa
varor bestod af bräder Skaffor kvastar vigvar Fatt
höjdar bränne Träskor Emris Julved plank o kar
Lådjumpar Hagar Julgranar och skogsbär Lik barkar
m m Dessa brukade sedanna lin å den så kallade allmän
gata, där drogs fram dåras höhassar och Framtades
för dåras Lehornade dragare och dessa vattnades i
den klara Källbäcken som ran fram nära in till denna
grönängen, alltså Kjeflinge var en sändnad för
alla vägfarande å den tiden, vilkt Gästgivargården
med sin hällskutts och brom över åen vore så mycket
enlitade, bidragande till bland stor resande bör nämnas
Konung Oscar den förste med gemål Drottning Josepina
och dotter Prinsessan Eugenia då var stor lin
Hållning på gästgivargården och dess närhet där
de Kungl Skulle köra fram, en stor Änpost var
uppresst med alla möjliga vackra blommor och grönt

Som Kjöpinge boar kunde åstadkomma, Konungen måtte
åtnas det kan ej förtänkas, Länsmän i ungefärn med
svenska hattar, och Kjörbingsmän och alla andra
ordningens uppsyttshållare var komna tillstädes för att
så värdigt som möjligt emotaga hans Kungl majestät
på Kjöpinge gata, och förnöjvigt man gynnor o baru
at ur huse för att skåda Landets fader, äntligen efter
mycket väntande och snackande kommer Konungen
vagn (hurra i länga banor) och stannar bland folk
mängden, där den trängde sig så nära som möjligt
kunde tillåtas, men en gumma (gramm till den som
uppsatte detta) Elna Pål jöns eller i vardagslag kallad
Päljönskan, hon nöjde sig icke med att ändock se
Drottningen utan ville även tala med henne hon
trängde sig bröst till det öppna vagns fönstret
rätte hufvudet fram mot Drottningen och säger
J— är detta vår Drottning, svar, Jaha det är det, J—
o a detta vår Prinsessa (rest på hufvud) svar, Jaha det är det hon

är inte mera än tjutton år och är lika hög som jag
då gaf Drottningen Prinsessan en vink att hon
skulle resa sig i vagnen och låta gumman se att
det var så, då båda Drottningen och Prinsessan
gjorde gumman den åran att resa sig för henne
Sedan for det kungliga tåget vidare, och Kjellvik
Storgata har visst inte haft sådan ära sedan
Konung Carl den tjugotonde Johan hade jämte dåvar-
ande Kronprins Oscar första gången Drottning
Desideria även gästade kjellvik för längre tid sedan utan att några
särskilda minnen jämnade sig där med
det talades om att Kronprinsen lät se sig då han
gick upp för länghusstrappan strök en handfull
på väggen och tände sin cigar gick inte in där
och såg hur prydnad där var för dem, Drottningen
var ändast å Toalettrum å gästis, resten så fort
kärl om begick åtgärd rum (se tillägget längre fram)

(som gästgivaregården låg vid ena sidan Storgatan låg längehuset mitt för
andra sidan gatan)

— Fortsättning —

Efter som vi är nu så nära Gästis kan vi tala litet om
den Där var en utaf dess innehavare som hade namnet
Bös han lät rätt mycket tala om sin Drängskap även
bland sina gäster var någon som hade något att anmär-
ka emot Servisen, så vankade Snäsigheter till och
med så kallade örnfilar, En gång där var utkomna en
del Studenter från Lund till att fästa hos den värden
och de blef Servrade å den så kallade andra sidan
(eller å andra sidan fönstergan bepinteliga gästrum)
Där fästades tills dessa Herrar gjorde både Lag och rätt de
drog ner fönstergardinerna och tände eld i dessa
för att afsluta kalaset med, då kallade Bös sina
Drängar och Bös Basade Herrar Studenter och därefter
plasserades dem i en höstvagn och kördes till Lund och
opp till Dåras Rättor som fick det af Dåras mycket lösa
å Kjolen och så fick Rättor domen efter sin lag
så berättade om Studenterna som fästade å Kjolen
den gången, vidare om Herr Bös, En Smed som hade

å allmängata brukade å dess grönsa, beta sina gäss o
grisar en dag kom Bösens hundar bort vid smedjan
och bedk en gris förd ärvad för Smeden Lars detta blef
icke gynsamt för Herr Bös Smeden var en Dispyrad och
hetsig man, han tog en stor hammare i handen och
gick till gästgifvargården för att möta och tala med
Bös om grisen inkommen å gården möttes smeden och
Bös då smeden i höfflig ton säger, Herrens hunga har
bedrö i åt min gris, Ja så har di det ja då för Lars
Ja en annan gris sjun som kan falla uppå ersätta
den andra det blef så smeden fick en skönn gris
sjun än den som blef biten, det var Lars Smed som
kunde skrämma den argsinte och stränge Bösen
som alltid ville tvista och prossa med folk annars
En gång gorde vederbörande åtal å denna bös för
han uppfört en hällstalls länga å allmängata som
sträckte sig helt nära gästis, Bös sorg och dundrade
över åtalet sade sig aldrig riva denna byggnad undan

Processen fortgick då anlände Kungens utslag att byggnaden skulle rivas bort, jemt ej ligga det hinder för andägade trappar då det var dåras tillhörighet och tågplats / som detta utslag var kungjort så braun lågan ner om natten utan att närboende märkt något utan om morgonen såg ruinerna efter den så blef platsen fri utan att den blef riven. Wittmosk gästgivargården var tingshusk belägen varest ting hölls hela vickor åtgången och i bland längd ut åt nätterna längs öfver Vättegångshimmen där Domdes många Dödsdomar och andra dessförinnan, hvors många varjemäs efter å en ännu lär vara dagen Bibel där märke efter fingrarne som hålles å denna stora lag bok, även klubban som Domhavanden stadfästade dommar med finnes i förvar

Om något om Skolan som hade sitt läge där höjs vägen stöter samman med den Hova gatan och norrvägen skolan bestod af en Hög sal med 6 klasser 2 rum o. kök för läraren af samma förstugu hade Lärosalen och boningsrummen, i förstugan trängdes Lärarens höns, och barnen om varandra, då dessa höns hade sin bostad över lärarens Bokhyra och den var belägen innanför förstugan så måste dessa hava rikthighet i förstugan lika väl som andra, under lektionerna då höns kackla och hanen gal så dessa dog öfverdomen för att i hop. Läraren var L. W. Frank och hans medhjälpare P. K. Palmqvist som hade sin bostad i skolsalen, hans års lön var 300 kronor jemte maten Skolsalen svärtades mycket under lektionerna så svetten ran långs väggarne och taket droppade vatten ner i barnens läcker under det de lösa i dem (det var sex klasser lärovark) om klinkerna då

det var mycket snö ute blef där även snö inne
Pågarne kom en med mycket snö på knäskastöfvar
ne och stampa af sig, så då blef det för
där slogs kana från den ena vägen till
den andra, och så roligt, — inga bestämda tås
timmar utan från morgon till qväll vid vad
årstid som hälst, Städning i skolsalen till Examen
och till Julotags gillet, som Barnen brukade att på
hålla där någon af de Högsta Pågarne ställer sig som
förståndare, log upp punningarne till detta glädjan-
de gillet afsyftar brukade vara att börja med 6 Skillings
12 öre sednare steg priset för kommande år det
blef en daler (8 Skillings) så blef det en längtan efter
det kunde bli Julotags måndag, för då hade
ju betalt, ändteligen är tiden inne då barnen
i högtids kläder infinner sig i sin tås sal
och glädjen, stod högt i tak sometiga har fått nytt förklädt och
andra ny klädning detta skall undersökas

och bemöttes och lät och med bitt opunds jakka
Främmer sig fram af samtliga kamrater
nu är di alla komna en af nägarne läser upp
på listan vilka som betalt — Så börjar
Sorvorenegen vid ett Störe bord då var och en får
en kopp kaffe två ett öres Bullar och två bitar
Socker, efter detta börjar en man att Spela upp
till dans och så dansas af lif och lust när dansen
på gatt en stund, tages ytterligare upp några öre
af varje pojke till Spelmannen, så försättes att
roa sig Lite kek omkring Sätta då var söker
sig till sitt hem och det är slut med det efter
längtade Jubelags gillet, Denna gamla Skola
är för över trättio år sidan nerriven och åter
uppsatt litet bastad åt gamla Frank men
som sidnare P. K. Hagman är innebonde å
den samma (Klockare i församlingen)
Frank och Palmqvists tvätan in vid den gamla kyrkan
na

gamla Församlingens bor

№ 1. i Byen ägare Kristen Andersson (kyrkovärd)
№ 1 å utbrytningen Kristen Håkansson o—
№ 2 o— John Arvidsson o—
№ 2 o— John Persson o—
№ 3. — Fanjunkare K Frick
o— o— med flera
№ 4 minors jordbrukare
№ 5 i byen Anders Olsson, Hans Åkes med flera
№ 6 — Bengt Pårsson (Backa gården)
№ 7 utbrytningen Gustaf Abrahams hus gården Kyrkmölla
№ 8. 18 Kyrkmölla Olof Andersson
№ 9. utb Hans Jeppsson med flera
№ 10. — Kristen Jeppsson Kyrkovärd
№ 11 byen Anders Håkans, o Arild Pårs
№ 12. byen Nils Persson (nämdeman)
№ 13 utbr Nils Bengtsson prästbonde
№ 14 byen Ola Knutsson

№ 15 Ola Andersson och E Holmberg

№ 16 Sven Nilsson (kyrkovård) och E Holmberg

№ 17 Anders Jakobsson (Nämdeman o Kyrkovård)

№ 18 marken Kyrkeng möllas till hus Skomakare Anders Larsson, Murare Wiklander o Sjungare Boelen (noboar) vidare om denna egna gamma längre fram

№ 19 Kyrkojord innehavare L Wolf

№ 20 klockare Borgelin innehavare af kyrkansjord

№ 21 i närheten af Hojs möda

№ 22 Pär Olsson o Arvid Jonsson, (Jeppa Anders)

№ 23 nägot i grejet (mattis) ovist

№ 24 en Kyrkojord utmed Dalstorps hus (Ola Pärs) backar

№ 25 det andra sidan bron (Broskraddarens) Bingt Anders

№ 26 dels i gropt dels benämnes allmängda sä

(Boelen)

Sjungare gumman bodde i ett litet hus vid mållvägen
med en liten trägårdstäjna framför, hon liknade
sig på flera gada vilja, hon hade några höns
och i bland en liten gris dessa delade rum och säng
med henne själf hönsen lade nog sina ägg, hos henne
i kakelugns bänken, när någon var död och där
var gravade graven så kom bud med sand i jordklädd
och sannade på graven, för detta arbete gick hon här
Sorjehuset och hunstade gillesmat hon brukade
Slå sig vid en lång tråkkäpp och hon hade ett
Särskilt gnällande ljud när hon snackade, hade hon
inte något vidare umgänge med andra folk på
grund af sitt egendomeliga sätt att vara hennes
Klädedräkt brukade vara Röd skinnkjorde och blått
Förkle bundet, knutet, i nacken och så staga hon
å stad med sin långa käpp åter kom i bland
med en risbunta under armen att elda med
hon har för längesedan nu upphört med alt detta,

fortsättning

Vidare om den allmänna gatan, som var platsen för framtågandet troppar mycket krigsfolk höll sina raster här även hölls gudstjänst då dessa anlände på söndagen det var mycket vackert, där var deras Höga vackra fanor uppsatta och fladdrade för vinden, under det Musiken lät höra sig vida omkring, i samhället, efter detas avtågande uppstods platsen av varjehanda tillfälliga raster, åfven af de närboendes Grisar och Gäss som trängdes om gröningen så fort platsen tillträdes det, sidnare är att dessa försvunnit från denna gården, som inte lämnar det minsta spår efter hvad den varit. Förut även den klara källbäcken har försvunnit som slingade sig fram genom den allmänna gatan. Även som den gamla kyrkan som står i närheten så vanvårdig och oprydlig, och skådar ödsligt lilla många förändringar, undrande vad som komma skall efter dessa stora förändringar

Nu något om Kyrkbingz om vissa platsers benämning
för exempel å Hemmanet N:o 1 där var Liken (Wigen) nära vid åen
samt Kattavassen, Kodalen. - På N:o 11. Wakkabacken
På N:o 14 intill N:o 17. var en dalväg benämd Gudan —
N:o 14 uppe i marken var Haraldskärr i närheten
N:o 12 låg Gråbojsbacken, nedanför vipukärret —
N:o 10 låg Töpstorpen Mossängen Skåden, — N:o 7
Möllarens, Illsalen dätt sades att folk sett Hörna samlas
af Horkar ständer i ring och en inuti ringen som
dömdes till död. och bly af de andra Horkarne ner
Hugchen det kallades att Horkarne höll ting å
Illsalen, - intill Balbroen och Henbyskan,
vidare kom ett Gråd som var planterad och ledde
fram till Anders Olsgård i byen å N:o 5. —
Gryssmosse som hadde sitt läge intill N:o 9. Där
hadde samtliga åbovar sina skifte lika som
i mossängen Gryssmosse hadde en torf som
var af svart och hård material men Mossängen

torf var af sått och odrägg beskaffenhet uppblandad
med rör och annat brå ämne så den var af mindre
värde än den förra, så Kyrkbäcken å med början
vid sin rinnebäck är en holme mitt i ån som het
Odvaholmen, sträcker sig emot kyrkbäcken mölla
var ett forsande mellandamm så gamla Mölla
med sina Sex-gvarnar vid sidan af denna leder
en kanal bort till Nya Mölla med åtta qvarnar
med Skalvark mycket stor trafik vid denna vård-
sköta qvarnen kunde hon länga vägen från för
att få malet och sikta sin säd från i närheten
af Malmö, Barsebäck m fl längvägs som färdades
till kyrkbäcken mölla som då ägdes af Drefviga personer
säd var i så stor mängd att Mållare Andersson
hyrde konungsängen i kinnebäck gamla Magasin
för att inrymma säd åren i sin egen bostad
i salen upp jämte förstukarmarne då förra
magasinen och alla andra lämpliga platser voro
upptagna

och mjöl vagnar tungt lastade Sändes dagligen
åstad till städerna Helsingborg Malmö o.s.v.
Transporten verkställdes med egna hästar
å landsvägarne, vinsten kunde upp gå till
en hel hunna Gatt om året, alltså Mycket
folk och rörelse å platsen — Den ena bagströmmen
rann ner och utmynnade i Trollsahål vid
Sandbäcken var en hål som kallades madhålen
där brukades att fånga stora gäddor m m.
Längre ner åt strömmen var bråhål nära bron
som var af en ganska djup stor beskaffenhet med
sina fem hvälfda Brokar ned om bron
var den stora svängstenen vid gångehålen
en större holme en mindre nedan för den
bedden börjar långgrund sträcker sig till
vägen (vikan) där en större sten är mitt i den
och har namnet Blach, och så ner åt
höjs möllan som då ägdes af gårdsmegare Torstop

En gammal Rik Skåk det talas om gamla
fru Torslov hur förtagsam och Sparsam
hon var, det var engång en gammal gumma
som brukade komma till henne med ärsa
saker för att afgöra då hon skulle
erhålla betalningen för några kycklingar
en gång yttrade fru T. ni har synda-
pengar af mig gumma — Ja svarte
hon har fruntimmer ambra så kan
jag ju få di — — denna fru har
för många år sedan tämmat sitta jordis-
liska egodelar till en ämne levande
Skåkten Torslov — sidonan Ladbrohan
från Lackalanga — är innehavare av nam-
da kvarn efter Hojs mälla, Sidonan
Herrar Davidsson, m fleru

En särskilt förvarelse gav sig till syne
i Kjeplinge Kyrka år 1840 den 23 febr
kl. ½ 2 ½ 3 (natt sv agrumme) då mitt för koret
såg en illumination där där syndes ljus ö.
Altaret och södra sidorna länges ner i
hela kyrkan, då först den som såg detta
trodde att ljusen hade brutit sig dit, till
att belysningen utbredde sig så mycket
dessa misstankar föllo anlog att sådana ej
belyste kyrkan på ett sådant sätt det hade
ja vuxit att bli observerad o. s. v.
Sedan den som såsåg detta kallade upp hustru och
för att skåda att illumineringen icke härrörde
sig av människen eller något annat som
kunde påverka en sådan belysning anlogs
det vara något särskilt vid denna tid utom
folkets närvaro, folken såsåg detta en stund
så började det att skälvas ljusen började darskal

Liksom det började och allt var snarlikt som
förut — den som med sitt hus falk åsyn
detta skrik det starkt upp och din
skrivelsen är fortgående lik vara lagen
i närheten af kyrkliga gamla kyrka
af den som är anhörig lik dem som
åsyn förvandlingen i sin helhet *

Vid återkallelse klenoder gällar vid 11 liden
lyckas också det såkallade Norrkarl
lysa över kyrkans lägre som alldeles
gav klenoder och strålar från sig men
där var ej något sådant som ansågs kunde
para orsaken lik detta fenomen
* lysmerkligast som det observerad gjus lägenna
från gjuna själva m.fl.m inte ändast
en gjutning som kunde ji något återsken
i så fall både de återkallades särskilda upp märksamhet

Den samme mannen som å såg detta hade
varit med att bygga Karaby kyrka år 1824
Carl Ludvig Ehrén kyrkans namn vår så
då några arbetarne hade natthärbärge i kyrkan
beklagade sig att där var varsel de ville icke
tagera där om natten Mannen som upptäckte
detta erbjöd sig villja närvara där en natt
för att göra sig överbeggad om detta
hade någon grund för sig, tog sig
där för natten all var tyst och
tills midnatt då där hörde sägas
då jich mannen hulk ojordfärad från
platsen bakom altaret och sig nu åt
kyrkogången där Holar redan var insatta
kommen ner hörde ingen ting
det är spjegvar som vill föreställa
spöke de har ändast gömt sig i stolarne
när de märkte någon komma

något annat gick med lugn upp vey lade
sig bak allaret igen, och vål gout dotta
började samma arbete igen, då några
andra misshanka gavs plats — om Morgonen
såg alt vardagz på sin plats som ingen
rört. Ditt minsta kunde då på alt att
tyda ej kunnat finna det minsta
spår av levande varelser varit där —
En gammal Flickrs gubbe som då eger
stället nälla och hade någon sårts dispens-
rätt över liggandet, det var Måns Danilsson
han blev mordad dotta natt arbetandet
sade ändast i den begynnelse som att det
var ändast ett rån som låt höra sig
då arbetet gick rikligt bra — Då det
skulle di ej bry sig om att vidare
observera på — (Måns Danelsson var gift
med Brita Danelsson gift
med Provincialläkaren Bokelund i Hisleholm)

Remiss Relation

I Juni 1930, från Domkapitlet i Lund
till Skytkorads i Skytlinge,

Angående en Donation till den Gamla
Skytkan i Skytlinge, som blev av Skytkorads
avslagen på grund av vidfogade villkor
som följer i framåtvarande Donation
som bestod av en 1/4 Skogs plantering
inom Skytlinge Samhälle benämd "Nya Skog"
innehållande omkring 60 ars ytinnehåll
Villkoren voro att den icke måtte för-
säljas bortbytas eller i borgen sättas
utan fortfarande kvarstå orubbad
med sin plantering och med nödig nård
omhusvårad i och för att användas
att framdeles till Skytlinge Församlings
ändamål och Religiösa Sammankomster
Dessa villkor ansågs icke av nämnda

Kyrkoråd kunna antagas utan i stället
svarat i från detta välmenta erbjudande
med ett vänligt men bestämt "Nej".
Men tillägger slutligen att om i fråga-
varande händelser blevo skoglade att då
Kyrkovärdarne vore benägna att åter taga
i fråga varande erbjudande Donation
under ny prövning, Kyrkoradet då varan-
de ordförande Pastor Åke Rasmusson
Detta beslut Resolverades av Donator så
att med lacksamhet emotaga vårdas beslut
att den stund de hadde så många skogar
over händerne — — —
Vidare förestå Rådets mening att hava
fria händer att försälja nämda
plantering, och använda penningarne
eller dåras gemensamma godtgörelse —
" förbättring Församlets "

den 1 Januari 1918 (Nyårsbrev)

Gamla vårdrad Lru Grönstorps Kyrka
Men vad har hänt dig därhemma, kom mor hem
och sov hur du fått en riktig hedrlig omhågnad, Nu kan
du vara glad att du fått några sina vänner än
ingen annan makt hadr utan ändast Gudarna
så gamla dagar Jo jo men sen, Da sov riktig skönt
ut där du ligger inom en sådan vårdfull omvårdnad
vin är den rätte mannen som drivit ej genom detta
Tror du inte att din yngre Syster Sir kan Lill dig
med Snälla blickar för du sov då bra mycket bättre
och finkare ut när du blir både fet och ren
och det är du Lill fullo värd, då du i så många
hundra år Slått vakt vid våra fädrens gravar
Jag är glad i mitt hjerta när jag ser du blir omhuldad
Jag ville så jerna även fått vila i ditt Skötte när jag
behöver vila mig Men din huvud förmyndare som
jag bad om detta sade bestämt att jag inte kunde
enligt nyare bestämmelser om
få bevilja mig en plats hos dig, Stund du har

både far och mor mina bröder och lilla Hårev
undrar mon dag du vara på dessa, jag får tänka
mig Kära och fundera mig därifrån. Låg för råda
Det här jag frågar dig var du har din stora bibeln du fick av
Erb XII. Den har du väl länt bort jämte andra saker du saknar S.
De hade ju stått bredvid dina glasögon då så du kunde väl inte ta det
Är du nu klar så i ordning som det var att läs
så bjuder du väl dina vänner och välsignare
till dig på både Sång och Bön det tycker
jag skulle fullända högtidnaden och värdeplatsen
mog vet jag det även är din vilja men du
behöver ju några hjälpare till att fylla ut
dig jag skulle jerna jag tror vara en av de som
vill bidraga till din gröna prydnad, tänk på när
det blir så när om jag kan göra någon liten erkänsla
vid dig om det kommer att behövas — Jag skriver
en uppsats om gamla Kyrkogårdar och kanske
jag där kan inflätta även det som nu händer
dig med dina pryder, Ja till Godt Nytt år 1918.
Jenny Jeva Tillönskar du av din vän och gunnar
Fick

en sak kan det ock bli för det brand
redskap det misspryder dig mycket
då de skall till dessa redskap förkommas
svordomar och där bör i stället vara
en helig bön omkring dig

År 1932 är detta här J. D. vaktmästare
med Skråpo och brandredskapen
som förvarades där,
I stället förvandlat till Bårhus
vilket passar vida bättre än det
här förut nämnt,

Rosens Reslation i Juli 1930.

Från Domkapitlet i Lunds Stift
Pålänge Kyrkoråd,

Angående en Donation till den gamla Kyrkan i Kyrkheden som blev af Kyrkorådet avslagen på grund av tillbjudna villkor som följa den i frågavarande Donationen som består af en liten Skogs plantering inom Pålänge samhälle benämd Norrskogen, Ebers område — Villkoren voro att den icke fick försäljas förbytas eller i annan hand sättas utan fortfarande kvarstå med sin plantering omvårdad och med nödig vård omhändertagen. i och för att användas allmänna dels till Juvenilens predikningar och Religiösa Församlingsmöten

Ett tillfälle vid då de kungliga
resa var genom Kjöpenge och då
någon del af de Kungliga ekipagerne
stannade vid Kjöpenge gästgifvaregård
och sjuthästar skulle ombytas och
några drängpojkar kom fram med hås-
tarne kommo dåsse ej hålla sig uti
hästarne till dess de kungliga kusk-
arnes betäntlut log dessa sig för att
svära och domdra öfver dessa obildade varelser
som ej ens kunde spänna sel och tygel
med sådan hurtighet som dessa herrar
önskade. Framåteg en morgon en bärbonde
Smed Lars Hansson och med sin rätt-
framma mening sade till den värst
domdrande mot sjuthästskarns drängpojkar
och domdrande kusken vad vänas! du är väl med på
du skall se efter?